

Ανοιχτά Δημόσια Δεδομένα και Εθνική Πληροφοριακή Πολιτική

Δρ. Πρόδρομος Τσιαβός
London School of Economics and Political
Science

αντί εισαγωγής

Πετάμε στα σύννεφα...

CC v.2.0 BY © 2008 kevin dooley

...αλλά ζούμε σε νησιά

CC 2.0 BY_SA © 2009 brewbooks

Ορισμοί

Εθνική
Πολιτική

4 Στοιχεία

Νόμος -
Πράξη

Συμπεράσματα

Ορισμοί

1

Δεδομένα...

...και άλλες χρήσιμες λέξεις

- * Έργα (αρ. 2 και αρ.2§5ν.2121/93)
- * Βάσεις Δεδομένων (αρ.2§2α ν.2121/93)

- * Δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα/Δεδομένα Κίνησης και Θέσης (αρ.2 ν.2472/1997 και αρ.2 ν.3471/2006)

- * Πληροφορίες του δημόσιου τομέα (Έγγραφα προς περαιτέρω χρήση) (αρ. 4§3 ν.3448/2006)
  - * Διοικητικά Έγγραφα (αρ.5 ν.2690/1997)
  - * Διοικητικά Έγγραφα (αρ.16 ν.1599/86)
  - * Περιβαλλοντικές Πληροφορίες (αρ.2 Υπ.Αποφ. Η.Π. 11764/653)
  - * Μετεωρολογικά Δεδομένα (αρ.3 Π.Δ. 250/1998)
  - * Υλικό/ Στατιστικά Στοιχεία (αρ. 1, 2 ν. 2395/1996)
  - * Γεωχωρικά Δεδομένα Οδηγία 2007/2/ΕΚ (INSPIRE)

Δεδομένα...

...και άλλες χρήσιμες λέξεις

- * Έργα (αρ. 2 και αρ.2§5ν.2121/93)
- * Βάσεις Δεδομένων (αρ.2§2α ν.2121/93)
- * Δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα/Δεδομένα Κίνησης και Θέσης (αρ.2 ν.2472/1997 και αρ.2 ν.3471/2006)
- * Πληροφορίες του δημόσιου τομέα (Έγγραφα προς περαιτέρω χρήση) (αρ. 4§3 ν.3448/2006)
  - * Διοικητικά Έγγραφα (αρ.5 ν.2690/1997)
  - * Διοικητικά Έγγραφα (αρ.16 ν.1599/86)
  - * Περιβαλλοντικές Πληροφορίες (αρ.2 Υπ.Αποφ. Η.Π. 11764/653)
  - * Μετεωρολογικά Δεδομένα (αρ.2 Π.Δ. 250/1998)
  - * Γεωγραφικά/Στατιστικά Στοιχεία (αρ. 1, 2 ν. 2395/1996)
  - * Γεωχωρικά Δεδομένα Οδηγία 2007/2/EK (INSPIRE)

Υπηρεσία

Τι θα πει Δημόσια; Ποιους αφορά;

(1) Διατίθενται **από το Δημόσιο**

* Public Domain (δημόσιος τομέα για Π.Ι): Διαθέσιμα χωρίς την άδεια του δικαιούχου (π.χ. αρ.2§5 και Τέταρτο Κεφάλαιο ν.2121/93)

* “Φορείς του Δημοσίου Τομέα”/ “Οργανισμοί του Δημοσίου Τομέα” (αρ.4§§1,2 ν.3448/2006)

* Δημόσιο, ΟΤΑ, νπδδ (αρ.1 ν.2690/1999)

* Δημόσιος Τομέας (π.χ. αρ.15,16 ν.1599/86)

* Δημόσια Αρχή (αρ.2§2 Υπ.Αποφ. Η.Π. 11764/653)

(2) Διατίθενται **στο Κοινό ή στον άμεσα ενδιαφερόμενο**

* Κοινό (π.χ. αρ.2§5 Υπ.Αποφ. Η.Π. 11764/653)

* Υποκείμενο των Δεδομένων (αρ. 2Γ ν.2472/1997)

* Χρήστης (αρ.2 περ.2 ν.3471/2006)

Τι εννοούμε ως ανοιχτό;

(I) Νομοθετική Προσέγγιση

- * Εκτός του περιουσιακού δικαιώματος (π.χ. αρ.2§5 και Τέταρτο Κεφάλαιο ν.2121/93)
- * Δικαίωμα γνώσης επεξεργασίας/ Διαφανείς διαδικασίες επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων (π.χ.αρ.2ια και αρ.6 ν.2472/1997)
- * Δικαίωμα πρόσβασης στα διοικητικά στοιχεία (αρ.5 ν. 2690/1990 και αρ.16 ν. 1599/86)
- * Δικαίωμα πρόσβασης και περαιτέρω χρήσης πληροφοριών δημοσίου τομέα (αρ.5Α, 9Α, 10§3, 14, 15, 16§1 και 19Σ, ν.3448/2006)

Τι εννοούμε ως ανοιχτό;

(II) Συμβατική Προσέγγιση

- * General Public Licence
- * Creative Commons 3.0
  - * Αναφορά, Όχι Παράγωγα Έργα, Μη Εμπορική Χρήση, Παρόμοια Διανομή
- * Creative Commons Zero
- * Open Database Licences
  - * Αναφορά
  - * Αναφορά, Παρόμοια Διανομή

ΕΛ.ΛΑΚ

Σύγχρονος ορισμός

- Να τρέχεις ένα πρόγραμμα για οποιονδήποτε σκοπό
(ελευθερία 0)
- Να μπορείς να μελετήσεις πως δουλεύει το πρόγραμμα και να το προσαρμόζεις στις ανάγκες σου
(ελευθερία 1)*
- Να διανέμεις περαιτέρω αντίγραφα ώστε να μπορείς να βοηθήσεις το γείτονα σου
(ελευθερία 2)
- Να βελτιώνεις το πρόγραμμα και να το διαθέτεις στο κοινό, ώστε να μπορεί όλη η κοινότητα να ωφελείται από αυτό
(ελευθερία 3)*

- θεμελιωμένες στην ελευθερία του λόγου
- τεχνικοί και λειτουργικοί στόχοι

* Η πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα είναι απαραίτητη προϋπόθεση

Ελεύθερο περιεχόμενο και δεδομένα

Ορισμοί

- Ελευθερία να χρησιμοποιήσεις το έργο και να απολαμβάνεις τα οφέλη από τη χρήση του.
- Ελευθερία να μελετάς το έργο και να εφαρμόζεις τη γνώση που προκύπτει από αυτό
- Ελευθερία να κάνεις και να αναδιανέμεις αντίγραφα εν μέρει ή εν όλω της πληροφορίας που κατέχεις ή άλλων εκφράσεων αυτής
- Ελευθερία να κάνεις αλλαγές και βελτιώσεις και να διανέμεις περαιτέρω τα παράγωγα έργα

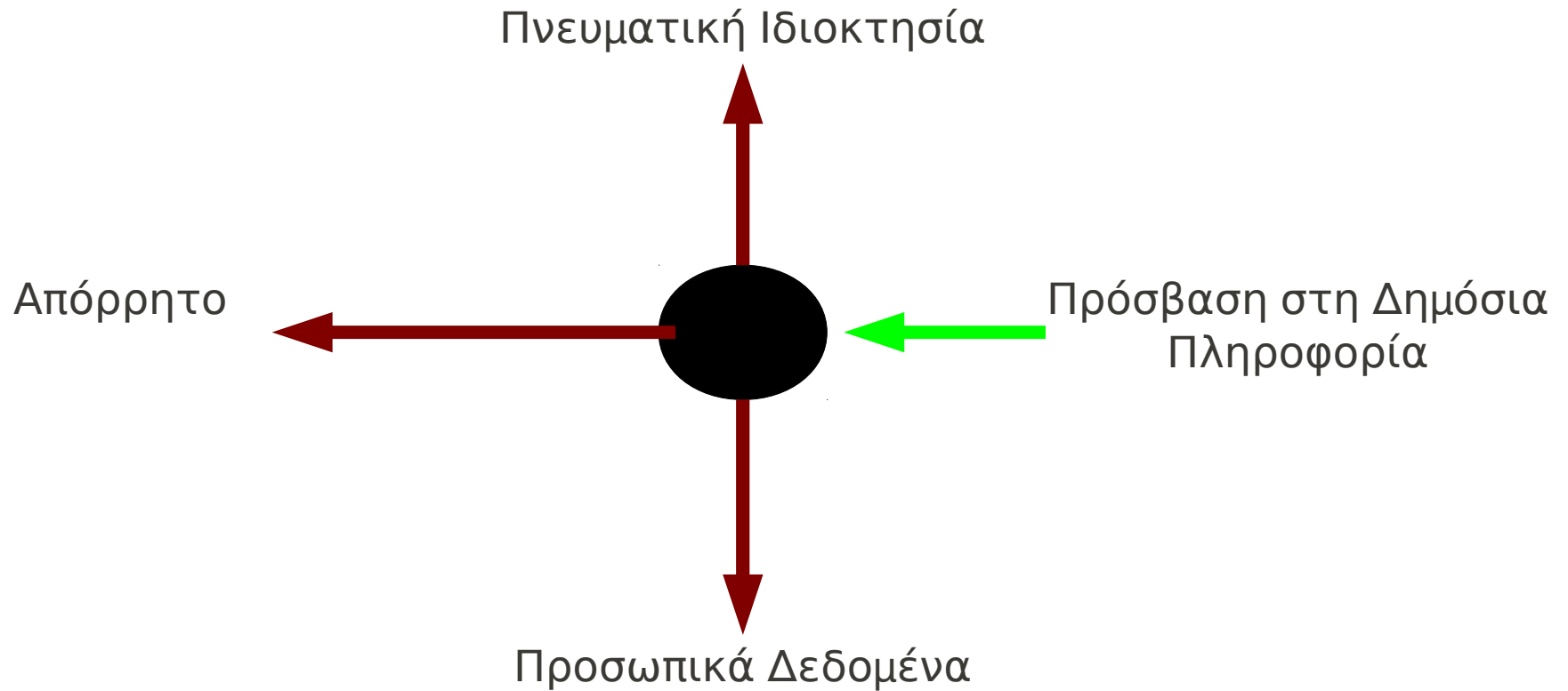
Επιπλέον προϋποθέσεις

- Διαθεσιμότητα του πηγαίου κώδικα
- Χρήση ανοιχτών μορφών και προτύπων
- Όχι τεχνικοί περιορισμοί
- Όχι περιορισμοί οποιασδήποτε άλλης φύσεως

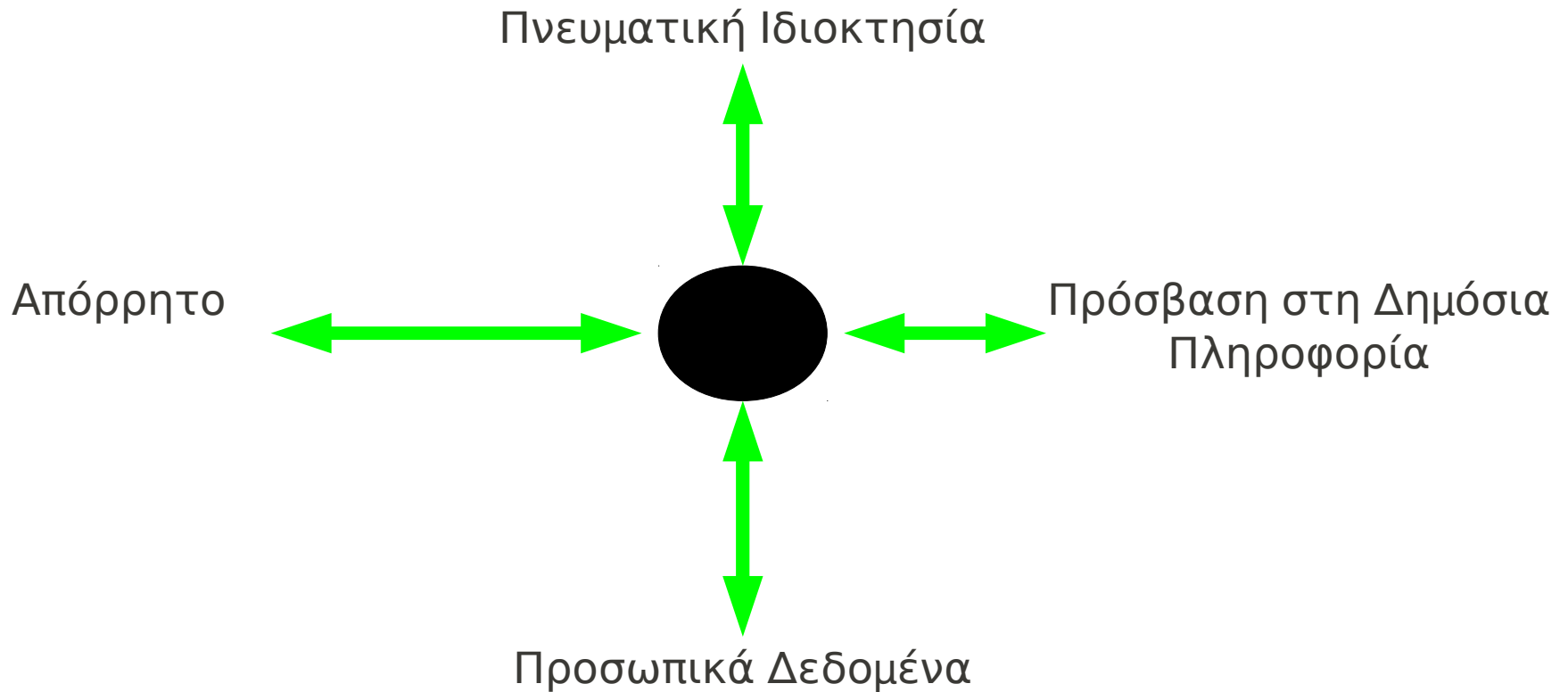
Νόμος -
Πράξη

2

Αντίρροπες Δυνάμεις...

...ή απλώς διάσπαρτοι κανόνες πρόσβασης και περαιτέρω χρήσης;

Αντίστοιχη η κατάσταση στον Ελληνικό Ψηφιακό Ορίζοντα

Το πρόβλημα του συρταριού

Αντίστοιχη η κατάσταση στον Ελληνικό Ψηφιακό Ορίζοντα

Πλούτος ψηφιακού υλικού...

...αλλά

▶ Μη προσβάσιμο

▶ Μη αναζητήσιμο/
ευρέσιμο

▶ Μη περαιτέρω
χρησιμοποιήσιμο

Είναι το πρόβλημα Νομικό;

ΟΧΙ

- * Ανοιχτές μορφές και πρότυπα
- * Διαλειτουργικότητα
- * Σταθερά σημεία αποθήκευσης
- * Τεκμηρίωση
- * Συντήρηση και Διατήρηση

- * Οργανωτικές Διαδικασίες

Είναι το πρόβλημα Νομικό;

ΝΑΙ

- * Διάσπαρτη και ασαφής νομοθεσία
- * Εάν δεν προσδιορίζεται ρητά το δημόσιο δεν ανοίγει τα δεδομένα

- * θέμα αδειών και διαδικασιών
- * ανάγκη για ρυθμιστικό Middleware

Εθνική
Πολιτική

Εθνική Πληροφοριακή Πολιτική

- * Το πρόβλημα των Ανοιχτών Δεδομένων δεν είναι μεμονωμένο αλλά πρέπει να ιδωθεί στο πλαίσιο μιας Εθνικής Πληροφοριακής Πολιτικής
- * Η πολιτική αυτή πρέπει να έχει:
  - * βασική **μεθοδολογική προσέγγιση**
  - * συγκεκριμένη **πολιτική στόχευση** και ταυτότητα
  - * κεντρικούς **άξονες εφαρμογής**
    - * ένας από αυτούς είναι τα ανοιχτά δεδομένα

Εθνική Πληροφοριακή Πολιτική - Μεθοδολογική Προσέγγιση

- * Παρακολούθηση των δεδομένων σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους
- * Προσδιορισμός ροών
  - * αξίας
  - * δικαιωμάτων/ αδειών/ υποχρεώσεων/ πολιτικών
  - * δεδομένων/ περιεχομένου/ κώδικα
- * Δημιουργία Ενιαίου Πληροφοριακού Περιβάλλοντος
  - * ολικές κι όχι αποσπασματικές δράσεις
  - * προσέγγιση σε 4 επίπεδα (αγορά, νόμος, κοινωνικές τεχνολογία) νόρμες,
- * Χρήση όλων των διαθέσιμων ρυθμιστικών μέτρων:
  - * νομοθεσία
  - * χρηματοδότηση
  - * πρότυπα
  - * συμβάσεις

Εθνική Πληροφοριακή Πολιτική - Πολιτική Ταυτότητα I

- * Ό,τι **πληρώνεται** από εμάς **ανήκει** σε εμάς:
  - ελεύθερη διάθεση των δημοσίων δεδομένων εκτός αν υπάρχει συγκεκριμένη αντίθετη αιτιολογία
- * Θέλω να **ξέρω που πάνε** τα χρήματά μου
  - ανοιχτή παροχή δεδομένων για όλη τη δημόσια δραστηριότητα
- * Θέλω να **ξέρω τι ξέρεις** για μένα
  - φορητότητα δεδομένων (στα πρότυπα των Identity and Pricact Commons)
  - τεχνολογική προστασία προσωπικών δεδομένων (στα πρότυπα των EuroPriSe/ PRISM/ PRIME)

Εθνική Πληροφοριακή Πολιτική - Πολιτική Ταυτότητα II

- * Δημιουργία **τοπικής τεχνογνωσίας** με στόχευση την παγκοσμιοποιημένη αγορά
- * **Μείωση περιττού κόστους** και εξορθολογισμός της διοίκησης
- * Ενίσχυση της **καινοτομίας** και του ανταγωνισμού προς όφελος του πολίτη και του καταναλωτή
- * Παροχή **υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας** και δημιουργία πληροφοριακών αγορών
- * **Διαφάνεια** στη λειτουργία των αγορών και του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα

Εθνική Πληροφοριακή Πολιτική - Βασικοί άξονες εφαρμογής

- * **Ανοιχτά** Δημόσια Δεδομένα
- * **Φορητότητα** Δεδομένων
- * Ανοιχτές Πληροφοριακές **Υποδομές**

Εθνική Πληροφοριακή Πολιτική - Συγκεκριμένα Μέτρα I

- * **Κωδικοποίηση** της νομοθεσίας για την ανοιχτή πρόσβαση και περαιτέρω χρήση της πληροφορίας
- * Συγκεκριμένη και **ενιαία πολιτική διάθεσης δεδομένων** από τους δημόσιους οργανισμούς:
  - * **σημασία**
  - * **εκκαθάριση** και μεταφορά δικαιωμάτων
  - * **τεχνολογική** ανοιχτότητα
  - * **μητρώα** δικαιωμάτων και σταθερή απόθεση
  - * σύνδεση **χρηματοδότησης** με προϋποθέσεις εκκαθάρισης και ανοιχτής διάθεσης δεδομένων
  - * **τεχνική προστασία** προσωπικών δεδομένων και πιστοποίηση δημόσιων οργανισμών

Εθνική Πληροφοριακή Πολιτική - Συγκεκριμένα Μέτρα II

- * Συγκεκριμένη και ενιαία πολιτική διάθεσης δεδομένων από τους δημόσιους οργανισμούς:
  - * **εθνικό υποστηρικτικό κέντρο** για την εκκαθάριση δικαιωμάτων δημοσίων αρχών
- * ενιαία εθνική πολιτική για τα **μνημόνια συνεργασίας** στο χώρο της διακίνησης ψηφιακού περιεχομένου
- * ενιαία εθνική **πολιτική** για τη χρήση **ανοιχτών αδειών**
- * δημιουργία **πληροφοριακής υποδομής** για την υποστήριξη **συνεργατικών** μορφών ψηφιακής δημιουργίας
- * υποστήριξη **μικτών ανοιχτών/ κλειστών** μοντέλων παραγωγής αξίας
- * σύνδεση των **αρχών καλής νομοθέτησης** με τη χρήση ανοιχτών δεδομένων
- * θέσπιση **εθνικού συμβουλίου για την ανοιχτή διάθεση δημόσιας πληροφορίας** και ανοιχτής εθνικής πληροφοριακής υποδομής στα πρότυπα του INSPIRE για όλο το δημόσιο τομέα

Συμπεράσματα

4

Βασικά συμπεράσματα

- * Ανάγκη για ενιαία **κεντρική πολιτική χάραξη** και παρακολούθηση της εφαρμογής της
- * **Κωδικοποίηση** – Κανονικοποίηση Νομοθεσίας
- * Χρήση **μοντέλων αξίας**
- * Θέσπιση **διαδικασιών** και έτοιμων νομικών-οργανωτικών – τεχνικών εργαλείων
- * Χρήση **ανοιχτών προτύπων και μορφών**
- * **Τεχνολογική προστασία** Προσωπικών Δεδομένων
- * Χρήση **τυποποιημένων διαδικασιών** και αδειών ανοιχτού περιεχομένου
- * **Επιμονή και υπομονή!!**

***

E + A

***

p.tsiavos@lse.ac.uk

Prodromos Tsiavos
EnCoRe Research Officer
The London School of
Economics and Political
Science
Houghton Street
London WC2A 2AE
UK
